

Piiriveere Liider – mitte pelgalt toetuste jagaja

2006. aasta 30. märtsil alustas tegevust MTÜ Piiriveere Liider, mis on kuraditosina aasta jooksul pannud öla alla Eesti kagunurga paljudele ettevõtmistele ning toetanud piirkonda nii nõu kui ka jõuga.

SANDER SILM

MTÜ Piiriveere Liider kuulub Euroopa Liidu ühenduse Leader algatusprogrammi, mille eesmärk on edendada elu maapiirkondades. Piiriveere Liidri tegevuspiirkonda kuuluvad Rāpina ja Setomaa vallad ning Rõuge valla koosseisu kuuluv endine Misso vald ja Võru valda kuuluv endine Orava vald.

„Kolmeteistkümmene aasta jooksul on Piiriveere Liider toetanud lugematul arvul projekte. On aidatud finantseerida külalplatside ja seltsimajade ehitamist, huvitegevuse inventari soetamist, terviseradade rajamist ja palju muud,“ rääkis Piiriveere Liidri tegevjuht Endla Mitt. „Oleme võrgustik, mis seob Põlva- ja Võrumaad. Et Leader on altpoolt tulev algatus, sobib see just väikestele kogukondadele.“

Endla Mitt sõnul lähtuvadki nad piirkonna arendamisel kohaliku tasandi vajadustest ning kohaliku inimese, kes teavad kohalike muresid kõige paremini, osalevad tegevusgrupi strateegia väljatöötamisel. Piiriveere Liidri tegevus üks põhieesmärkide aastateks 2015–2020 on toetada ettevõtluskultuuri ning luua seeläbi ka paremat elukvaliteeti. „Mul on väga hea meel, et siinsed inimesed on hästi ette-

võtlukud ja osalevad aktiivselt oma piirkonna arengus,“ lisas Endla Mitt.

Mitte pelgalt toetuste jagaja

Piiriveere Liidri uus toetusvoor algab septembris. Toetusi saab taotleda kolmes valdkonnas: elukeskkonna, ettevõtluse ning ühistevõtmise ja koostöö arendamise meetme all.

„Elukeskkonna meetmest saab toetust taotleda näiteks seiklusradade rajamiseks ja ühistevõtmise meetmest aga toetust messidel käimiseks ja ühisturunduseks,“ tööti ta näite.

Kuna edukaks taotluseks on vaja, et idee oleks läbi mõeldud ja projekt nõuete kohaselt koostatud, soovitas tegevjuht huvilistel juba praegu pöörduda Piiriveere Liidri töötajate poole konsultatsioonide saamiseks, et saada nõu taotluse meetmesse sobitamise kohta.

Kuigi Piiriveere Liidrit teatakse eelkõige kui toetuste jagajat, näeb Endla Mitt organisatsiooni ka kui arenduskeskust.

„Meil on oma tegevuspiirkonna kohta sellises ulatuses info, mida piirkonna ühel omavalitsusel üksi ei pruugi olla, sest näiteks ühe valla arendustöötaja ei pruugi omada teavet naabervalla kohta. Tänu sellele infole oleks meil võimalus oma tegevustega suunata terve tegevuspiirkonna arengut,“ rääkis ta.

Kuna iga piirkonna tuleviku võti on noorte käes, on ka Piiriveere Liider püüdnud kaasata tegemistesse järjest enam noori. Organisatsiooni liikmed on noorte osalemisega ettevõtmistes väga rahule jäänud. Tulevikus soovitakse kaasata noori ka strateegiate väljatöötamise ning teistesse tegevustesse. Endla Mitt hinnangul kasvataks see noored praeguste tegijatega rohkem kokku ning võib-olla vähen-

daks noorte soovi tulevikus kodus olemast lahkuda.

Kontor vanas paberivabrikus

Möödunud aasta hilissügisel kolis MTÜ oma büroo Rāpina vallavalitsusest vanasse paberivabrikusse, kus OÜ Ryxan on taastanud Pargi tänava poolses külgse vana tehaseruumi.

„Oleme tänulikud Rāpina paberivabrikule suurepärase võimaluse eest töötada sellises asukohas ja ka möödujad on öelnud, et nii tore, et varem elutuna näinud aianurk on taas elule ärkanud,“ rääkis tegevjuht.

Tema sõnul on ka omamoodi sümbolne, et Piiriveere Liider tegutseb just vanas paberivabrikus, kuna büroo töötajad on samuti innustunud põhimõtetest, mis olid ka 285 aastat tagasi vundamendiks ideele, millest sündis paberivabrik. Need põhimõtted on initsiatiiv, algatusvõime, julgus ja koostöö.

MTÜ Piiriveere Liidri tegevjuht Endla Mitt tunnis heameelt, et siinkandis elavad aktiivsed inimesed, mida näitab suur huvi tegevusgrupi jagatavate toetuste vastu.

Foto: Sander Silm

Värska noorte spordikirest kasvas välja igapäevato

Värskest pärit slacklinerid ei ohk tasakaalumeistrid ei vaja tutvustamist maailmas, veel vähem Eestis. Aga kas teadsite, et oma osa on nende edulool ka Piiriveere Liidril?

Värskas üles kasvanud poisil Sergei Vertepovil, Veiko Jānesel ja Jaan Roosel tekkis aastaid tagasi ühine huvi parkuuri vastu. Mitmeid aastaid treenisid nad üsna kesistes tingimustes, kuni poiste huvi märkas kooli toonane huvijuht Viivika Kooser, kes suunas selle hoopis millekski suuremaks.

Nii löid noored MTÜ Vabadussport ja 2011. aastal esitasid nad Piiriveere Liidrile ka oma esimese projekti.

Projekti toetati vald osaliselt, aga ka sellest oli poistele palju abi. Tänu toetusele ostis MTÜ Vabadussport treeninguvastust, millega treeniti ise ning korraldati töötubasid. Kulus veel aastaid ning nüüdseks on noormeesde kunagine hobi muutunud nende igapäevatoeks, mis on toonud neile kuulsust nii Eestis kui ka välismaal.

Jaan Roose

“Kuna iga piirkonna tuleviku võti on noorte käes, on ka Piiriveere Liider püüdnud kaasata tegemistesse järjest enam noori.”

Maapiirkonnad arenevad Leaderi rahaga

Kui Põlvamaa partnerluskogu on projektitaotluste vastuvõtu lõpetanud, siis Võrumaal on see veel ees.

MARI-ANNE LEHT

Põlvamaa partnerluskogu tegevjuht Tiina Rüütle ütles, et projektitaotlusi laekus 95, millest ülekaalus oli 57 ettevõtlusmeetme taotlust. Taotluste arvukus näitab, et ettevõtjad tahavad oma konkurentsivõimet parandada. „Püüdisidam soovivad uute toodete tegemiseks uusi seadmeid osta ning toiduga tegelejad kohaliku toitu väärindada,“ tööti Rüütle näiteks.

Ettevõtlusmeetme projektide rahastuseks Leaderist on ette nähtud 264 000 eurot, kuid taotluste kogusumma on 962 000 eurot. Viimane summa on varasematel mitu korda suurem.

Leader eraldab kolmele meetmele kokku 506 613 eurot. „Taotluste summa näitab, et Leader on maapiirkondadele väga vajalik ja see on ka üks väheste meetmeid, mis aitab mitte-põllumajanduslike firmadel Kagu-Eestis areneda, sest siiani

Tiina Rüütle

Foto: Piret Leskova

investeertakse napilt,“ rääkis Rüütle.

Kogukondade arendamise meetmesse laekus 22 projektitaotlust, mida on 2016. aastaga võrreldes palju vähem. „Kahe aasta jooksul on palju taotlusi elu viidud ja praegu ei pruugi kõik kogukonnad nii palju enam

teha suuta,“ nimetas Rüütle ühe põhjuse. Teiseks põhjuseks võib olla see, et suurtes valdades ei ole kogukonnad veel nii aktiivsed kui varem väikeses valdades ning mõnel pool võib julgust ja ettevõtluskultuuri nappida.

Heakorra ja turvalisuse meetme taotletakse raha tervise- ja spordiväljakute rajamiseks. Ettevõtjad taotlevad sellest meetmest ümbruse kordatamiseks raha ja tänu sellele meetmele on küla- ja tootmishooneite ilme aastatega palju lüsamaks muutunud.

Põlvamaa partnerluskogu hindamiskomisjon alustab tööd aprillis. „Komisjon käib kohtadel ja peale seda esitab paremusjärjestuse alusel nimekirja partnerluskogu juhatusele,“ täpsustas Rüütle.

Võrumaa alustab külaelu edendamist

Võrumaa partnerluskogu tegevjuht Kerli Kangeri sõnul algab küla- ja kultuurimeetme projektitaotluste vastuvõtt 10. aprillil ja kestab seitse päeva.

„Meede jaguneb alameetmeteks külaelugruppide arendamine ja kogukonna arendamine ühiskooostöö toel,“ ütles Kanger.

Esimese alameetmesse saab esitada projektitaotlusi investeringuteks, nagu külaelugruppide majade renoveerimine, teine alameede on n-ö pehmete tegevuste jaoks.

„Teise alameetmesse saab toetust küsida ürituste korraldamiseks. Pehmete tegevuste puhul peab projekt kestma vähemalt kaks aastat ja sellesse peab olema kaasatud partner. See projekt kestab kaks aastat ja üritusi tuleb teha koos partneriga,“ rääkis Kanger. Üritusteks võivad olla külapäevad, õppereisid, koolitused jne.

Raha kahele alameetmele kokku on eraldatud 286 508 eurot.

Ettevõtlusmeetmele algab Võrus projektitaotluste vastuvõtmine septembri alguses. Kangeri sõnul jaguneb see meede samuti kaheks: ettevõtluskeskkonna arendamine ja väikeetootmis-ettevõtete arendamine.

„Esimese alameetmele toetatakse teenuse arendamise projekte, nagu autoremonditöökoja renoveerimine ja seadmete soetamine. Teistest alameetmetest toetatakse metalli-, mööbli-, toiduainete ja muu vajaliku tootjaid, kuid mitte vilja-, kartuli- ja marjakasvatajaid,“ rääkis Kanger.

LÜHIDALT

Peipsi järve jääle minek keelati

21. märtsist on Lõuna prefektuuri vastutusalas keelatud minna Peipsi järve jääle. Reedest läheb luku ka ülejäänud Peipsi Ida prefektuuri vastutusalas. Jäälminek on keelatud seoses pikalt kestnud sulalilmade ja vihmaseadudega, mistõttu jää enam inimest ei kanna. Endistviisi on keelatud minnek ka Pihkva ja Lämmijärvele. LL

Naisi oodatakse vähikontrolli

Tartu ülikooli kliinikumi mammograafiabuss ootab Rāpina vallamaja ees kuni reedeni kõiki naisterahvaid vastuvõtule. 2019. aastal kuuluvad rinnavähi varase avastamise sõeluuringu siht-rühma ravikindlustatud naisterahvad sünniaastatega 1951, 1952, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967 ja 1969. Nimetatud aastail sündinud võivad julgesti kutsut ootamata uuringule registreeruda telefonil 731 9411. LL

Venemaalt ei tohi seemneid tuua

Eestisse on keelatud tuua köögivilja- ja põllukultuuri-de seemneid osade väljaspool Euroopa Liitu asuvatest riikidest – näiteks Venemaalt, Ukrainast ja Valgevenest, hoiatab maksu- ja tolliamet.

Lilled ja suurema osa maitsetaimede seemneid võib jätkuvalt kaasa tuua, aga maksuvabalt ainult isiklikuks tarbeks. Üle piiri on keelatud tuua põllukultuuri-de, näiteks rukki-, odra- ja nisu-seemneid, samuti köögiviljade, näiteks porgandi-, kõrvitsa- ja tomatiseemneid. Need võetakse piiril ära. LL

